

Skupno obhajilo otrok.

V petek zjutraj je bilo na vrtu palače kneza Schwarzenberga skupno sveto obhajilo 5600 otrok. V posebnem šotoru je papežev odposlanec Van Rossum služil sveto mašo. Božji službi so prisostvovala mnoge odlične gospe, med njimi nadvojvodinja Marija Valerija in Marija Anunciata ter vojvodinja Hohenberg z otroci. Tudi mladi principi in princezije s cesarskega dvora so skupno z drugimi otroci vred prešli sveto obhajilo.

Slovenci na evharističnem shodu.

Cerkev sv. Frančiška, ki je bila določena za zborovanje Slovencev, je posebno lepa, okrašena je bila zunaj in znotraj. Čč. gg. frančiškani so pokazali s tem, da spoštujejo slovensko ljudstvo. V četrtek zjutraj je govoril Slovincem tržaško-koprski škof dr. Karlin o predmetu: „Evharistija, središče, krščanske družine“; isti dan popoldne je govoril urednik „Bogoljuba, Janez Ev. Kalan: „Kaj vidi Jezus iz tabernakelja po naši domovini?“ V petek zjutraj je govoril ljubljanski knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič: „Evharistija in mladina“; popoldne pa ljubljanski kanonik dr. Jos. Gruden: „Socialni pomen Evharistije“. V soboto zjutraj je imel naš lavantinski knezoškof dr. Mihael Napotnik prekrasno pridigo: „Kako povzdigniti češčenje sv. Rešnjega Telesa med Slovenci“; popoldne je govoril slavnoznani govornik naš dr. Anton Medved: „Izobraženstvo in Evharistija“. V nedeljo zjutraj je o točki: „Izpričevanje svete Evharistije v javnem življenju“ govoril goriški knezoškof dr. Frančišek Sežle; popoldne pa je imel koroški kaplan Ivan Hornbeck sklepno pridigo.

Slovenska zborovanja.

Sicer slovenski škofijski pripravljalni odbori niso svoje naloge vzorno izvrševali in je marsikatera neprilika njihovi nemarnosti pripisovati. Vendar so Slovenci v kljub brezbriznosti svojih pripravljalnih voditeljev našli pota do skupnih sestankov in do vseh vodnikov za dunajske znamenitosti.

V četrtek se je vršilo v Rokodelskem domu seste ga okraja zborovanje Slovencev, na katerem bi naj govorili sami neduhovniki o sv. Evharistiji. Na to zborovanje sta prišla tudi ljubljanski škof dr. Jeglič in tržaško-koprski dr. Karlin ter mnogo državnih in deželnih poslancev. Zborovanje je otvoril in vodil pr. voboritelj koroških Slovencev, dr. Breje. Profesor na goriškem učiteljski in naš štajerski rojak Cizel je v srčnih besedah razpravljaj boje marsikaterega človeka, predno se pribori do vere in globoke ljubezni do Najsvetejšega. Namestnik štajerskega deželnega glavarja, dr. Jankovič, je v nemal za spoznavanje svoje ga verskega prepričanja v javnosti ter za neustraheno nastopanje katoličanov vsepovsodi. Goriški sočnik dr. Lavrenčič je v nemal navzoče, da naj doma pripovedujejo o veliki ljubezni, ki so jo te dni na Dunaju videli in spoznali do Najsvetejšega. Božimo sami vzorni ljubitelji zakramentalnega Vzveličarja in oznanjevalci njegove časti po naših družtvih. Vsi govorniki so govorili tako navdušeno in srčno, da so nastali večkrat pravi viharji odobravanja. Zato je tudi ljubljanski škof dr. Jeglič izjavil, da mu od vseh zborovanj glede srčnosti naše slovensko najbolj ugaja. Tržaški škof dr. Karlin pa je opisal skupno obhajilo otrok, o katerem tudi mi poročamo.

V soboto zvečer pa so dunajski Slovenci svojim rojakom, ki so iz vseh krajev slovenske domovine prišli na kongres, priredili prijateljski sestanek v dvorani slovenskega katoliškega izobraževalnega društva „Straža“. Prišlo je gotovo do 500 Slovencev, veliko se jih je moralo vrniti, ker niso našli prostora. Naš slovenski rojak g. Pukl je s toplimi besedami pozdravil slovenske udeležence evharističnega kongresa. Nastopilo je še tudi več govornikov, ki so izpregovorili navdušene besede. Največ odmeva so vzbudile besede g. Kranjskega deželnega glavarja dr. Susteršiča, ki je osobito naglašal združevalno moč Evharistije za slovenski narod.

Dne 14. septembra.

Sklepno slavnostno zborovanje.

Končnega shoda v „rotundi“ se je udeležilo nad 20.000 ljudi. S cesarskega dvora so se udeležili tega zborovanja vsi nadvojvodi in nadvojvodinje, na čelu jim nadvojvoda Karol Franc Jožef. Prvi govornik, slavnoznani p. Kolb, se je najprvo zahvalil svetemu Očetu za podelitev blagoslova ter je prosil za sprejetje resolucij, ki so jih sklenili razni odseki. Za njim je govoril grof Bela Somsich o „sv. Evharistiji in bodočnosti sv. cerkve“. Profesor dr. p. Magnus Künzler je imel za svoj govor predmet: „Marija in sv. Evharistija“. Leta 1683, ko se je vršila velika bitka za Dunaj, je videla krščanska vojska zleteti v zrak orla in belega goloba, to je bilo za kristjane znamenje zmage. Tudi danes sta orel — Jezus Kristus — in beli golob — Marija — znamenje naših zmag. Kjer se časti Marija, je navzoč njen Sin, kjer se časti On, je zraven tudi Marija. Besedo je povzel nato nadškof in kardinal Amette iz Pariza, ki je pozdravil evharistični shod imenom 5000 katoliških Francozov, ki so navzoči. Prosil je zastopnike vseh narodov, naj molijo, da bo postala Francoska zopet krščanska. Njegov govor je bil sprejet z viharnim navdušenjem. Ko je kardinal Amette zapušal govorniški oder, sta se kardinala Nagl in Amette prisrčno objela. Končne besede je izpregovoril papežev odposlanec Van Rossum. Ob njegovem govoru so vstali vsi udeleženci. Visoki govornik je omenjal veličasten potek evharističnega shoda, se zahvaljeval cesarju, ki je z vitežtvom, lju-

beznijo in močjo Habsburžanov prevzel pokroviteljstvo shoda. Evharistični shod je pokazal, da je habsburška hiša še vedno zvesto udana sv. Evharistiji. Prisrčno se je Van Rossum zahvaljeval tudi vsem članom cesarske hiše, ki so sodelovali ali se udeležili shoda. Govornik je ob koncu govora klical: Avstrijski narodi, ne „proč od Rima“, ampak h Rimu! Sv. Zakrament ostane za avstrijske narode solnce sreče. Predsednik Heylen je nato naznanil, da se vrši prihodnji evharistični kongres 24. do 27. aprila 1913 na otoku Malta in je zaključil zborovanje. Udeleženci so nato zapeli vsi v svojih jezikih „Tebe, Bog, mi hvalimo“, in „Bog ohrani, Bog obvari!“

Ker je bilo nemogoče vsem udeležencem, posebno onim iz dežele, dobiti kosilo v gostilnah, je preskrbel osrednji odbor skupno kosilo. Na dunajskem rotovžu je bilo že v četrtek postavljenih 54 vojaških poljskih kuhinj, ki skubajo v par urah tečno kosilo za nad 12.000 ljudi. Do 20.000 ljudi raznih narodov je čakalo na obed. Vsak udeleženec je dobil za 1 K: juho, košček mesa, 2 prikuhi in košček kruha.

Velika procesija.

Evharistični shod se je končal v nedeljo z velikansko sijajno procesijo, kakoršne še svet v resnici ni videl. Dež je sicer lil celi petek, celo soboto, v nedeljo med celo procesijo do ene ure popoldne. In vendar se je procesija vršila. Dež, ki pa je tintam manj močno padal na od 6. ure zjutraj do 1. ure popoldne čakajoče in gledajoče množice, ni mogel preprečiti tega velikanskega obhoda. Ob 1/8. uri se je začela procesija. Otvorila jo je vojaška godba. Sledile so druga za drugo razne skupine, ki so korakale v širokih do 20 oseb broječih kolonah. Vmes so se vrstile godbe. Vsaka skupina je imela napis kraja ali organizacije, je nosila razum tega / tudi kako zastavo ali kak zgodovinski križ itd. Posebno pozornost so vzbujale tirolske skupine v narodnih nošah, zlasti ona, ki je nosila veliki križ od brega Isel. Ti Tirolci so imeli seboj tudi zgodovinske vojne zastave, orožje, kakor sekire, kose, bodala, meče. Slovaške skupine in hrvaške so imele večinoma tudi gošbo s seboj. A bile so tudi berolinske, angleške, ameriške, španske, portugalske skupine itd. Iz Ogrske jih je bilo jako veliko.

Med češkimi skupinami je bil tudi Orel, ki ima namesto naše rudeče orlovske srajce modro srajco in modre čepice. Razne skupine je občinstvo z veseljem pozdravljalo. Med slovenskimi skupinami je bil burno pozdravljen Orel, ki je bil v obilnem številu zastopan — načelnik Jeločnik je moral na vse strani odzdravljati Dunajčanom in fužcem, ki so govorili: To so lepe čete! Kako lepo korakajo!

Po skupinah narodov — z gledalci v špalirju okoli 150.000 ljudi — so korakali v ožjih vrstah kleriki, redovniki, duhovniki v koretljih, za njimi pa kanoniki in neinfurirani prelati, okoli 6000 duhovnikov, za njimi infurirani prelati in škofje, okoli 300, v polnih, krasnih ornatih v infulami. Za temi je prijezdilo cesarsko spremstvo z trobentači, ki so naznanjali prihod dvora, za njimi so prišli krasni galavozovi, v katerih so se vozili visoki dvorni in državni dostojanstveniki, okoli 20 vozov. Nato so se v galavozovih peljali nadškofje in kardinali, okoli 27; na vsaki strani voza so nosili kleriki škofovske palice. Potem je prišel največičastnejši trenutek. Osem črnih konj je peljalo krasen dvorni voz v steklu, v katerem sta klečala pred Najsvetejšim v monstranci kardinal-legat Van Rossum in kardinal Nagl in zaporedoma z monstranco blagoslavljala množice. Duhovno spremstvo — asistenca — je sledila s kadilom temu vozu.

Ko je prišel voz z Najsvetejšim, je privrkat pogledalo solnce izza z oblaki zakritega neba. Za Najsvetejšim je pa peljalo osem belcev presvitlega cesarja in nadvojvoda Franca Ferdinanda. Ko je šel voz z Najsvetejšim mimo množic, so se čuli ihteči klici: Jezus! Jezus usmili se nas! Ko se je pa peljal cesar s prestolonaslednikom, so narodi začeli že burno pozdravljati v vseh mogočih narodnih klicih — Slovenci so stali tik tira do tri korake in so glasno klicali „Živijo!“ Za cesarjem vozom so še prišli štirje vozovi, ki so jih vozili po šesteri belci. V njih je bilo 12 nadvojvodov; v prvem nadvojvodskem vozu je sedel drugi prestolonaslednik, mladi Karol Franc Jožef, ki je, kakor cesar in prestolonaslednik, s prijaznim, z mladeniško-ljubkim nasmehom i pozdravljaj množice, zlasti katoliške nemške uniformirane visokošolce, ki so s potegnjenimi sabljami nazdravljali cesarju in nadvojvodom. Dvorno spremstvo na konjih in peš je zaključilo prekrasno procesijo. Nepozabljiv je bil prizor na trgu Dunakov! Iz tega trga je šla duhovniška procesija s celim dvornim spremstvom v cerkev sv. Štefana, kjer je bila sv. maša, ki bi bila ob lepem vremenu pri vhodnem balkonu cesarskega grada. Druga procesija se je razpustila in godbe so igraje odkorakale na svoja bivališča.

Procesije se je udeležilo nad 150.000 oseb, število gledalcev pa cenijo na več 100.000 oseb. Pogled na to velikansko množico v raznobojnih, najrazličnejših nošah, na neštete zastave, je bil nepopisen, navdušenje velikansko, požrtvovalnost in vstrajnost ob vremenu, ko je lilo z neba, občudovanja vredna.

Monštranca in voz.

Monštranca, ki je shranjevala najsvetejšo Evharistijo, je popolnoma iz zlata. Tehta 4 kg in je vredna 150.000 K. Monštranca je sijajno delo zlatar-

ja Franca Halderja na Dunaju. Biseri, ki krasijo monštranca, so darovi iz Marijinega Celja, kamor se bo tudi monštranca sedaj za večni spomin shranila. Cesar, ki je gledal monštranca, je izrazil svojo popolno zadovoljstvo nad mojstersko umetnino, ravno tako nadvojvoda prestolonaslednik Franc Ferdinand in njegova soproga vojvodinja Zofija.

Voz, ki je nosil Najsvetejšega, je po vozu za kranje najlepši voz iz dvorne kolarnice. Narejen je v Madridu za časa cesarja Karla VI., torej iz 18. stoletja. Leseni kosi voza so bogato pozlačeni, ravno tako ogrodje. Za procesijo je bila notranjost voza prevlečena z belim zlatim brokatom.

Politični ogled.

— **Ministrski svet** je sklenil, da se skličejo delegacije za 24. t. m. na Dunaj. Keđaj se skliče državni zbor, še ni gotovo, vendar pa ne pred 22. oktobrom. V prvi seji bo predložila vlada redni proračun, ki pa gotovo ne bo rešen, ker je za to premalo časa. Že sedaj se očita vladi, da je sama kriva, če se redni proračun ne reši, ker prepozno skliče državni zbor.

— **Ogrska poslanska zbornica** se snide dne 17. t. m. Pričakujejo se nemiri, zato je pripravljena že policija, orožništvo in vojaštvo. Pri prvem domobranskem polku se je ustvarila posebna straža, ki bo nastopala v zbornici, ako treba, tudi s silo. Poveljeval ji bode stotnik Stefan Bönger. Straža bo tvorila 220 mož. Enake straže se bodo ustvarile za vsak slučaj tudi pri drugih budimpeštanskih polkih. Na Ogrskem so torej malo drugačne priprave kakor pri nas.

— **Ogrski državni zbor** je imel v torek, dne 17. septembra, zopet sejo, ki je bila podobna natanko kakemu pretepu v gostilni. Ko sta vstopila grof Tisa in Lukač v zbornico, je uprizorila opozicija grozen vrišč. Ni se slišalo ne otvoritvene besede predsednika, ne glas zvonca. Poslanci manjšine so ropotali in piskali. Grof Tisa je malo pred 12. uro zapustil sejno dvorano. Ko se je zopet vrnil, je nastal še hujski vrišč. Seja je bila večkrat prekinjena. Po 4. uri je došlo v dvorano 100 policajev, da odstranijo nemirne poslance iz dvorane. Ko so bili oni poslanci, ki so delali najhujski nemir, pozvani, naj zapuste dvorano, ni hotel nobeden slediti temu pozivu. Policijski načelnik Pawlik se je trudil z mirno besedo pripraviti poslance opozicije, da zapuste dvorano. A zastoj! Začela se je borba med policaji in poslanci. Policaj Poljak je med tem odpovedal pokorščino in se ni hotel dotakniti poslancev, da bi jih odvedel iz zbornice. Ob 6. uri so začeli policaji poslance, ki so vriščali naprej, s silo spravljati iz zbornice. Ob 7. uri je došlo v dvorano še več policajev. Načelnik policije je dal povelje: Spravite nemirne poslance s silo iz zbornice. Začel se je pravcati pretep poslancev s policijo. Več poslancev je od razburjenja omedlelo. Po 10 policajev je vlekle enega poslanca iz zbornice. Se je ob 9. uri so policaji odstranili iz dvorane opozicijske poslance. Edino grofu Aponiju je Tisa dovolil, da sme ostati navzoč pri nadaljni seji. V nadaljnjem poteku se je odobrila večina postopanje grofa Tisa ter se je sklenilo, izročiti 60 najbolj nemirnih poslancev inuitremu odseku, ki jih bo sodil, ali smejo biti še navzoči pri nadaljnjih sejah. Pozno v noč se je seja zaključila. Opozicija se pripravlja na nove boje z večino.

— **Na Balkanu** se še vedno misli na vojsko proti Turčiji. Tudi črnogorski kralj Nikita se je izjavil, da je razburjenje med balkanskimi narodi veliko. Vendar je tudi to gotovo, da majhne balkanske države ne bodo začele vojske, ako evropske velesile to odločno odklanjajo. Ravno v tem oziru pa igra Anglija čudno vlogo. Dognano je, da njeni agitatorji hujskajo po Balkanu za vojsko. Kaj hoče s tem Anglija doseči, ni jasno, mogoče da hoče v odločnem trenutku nastopiti kot rešiteljica Turčije, proti kateri sedaj hujska sosednje države. Sedaj, ko si je Avstrija s svojim nastopom za zatiranje narode v Turčiji pridobila mnogo prijateljev, meri angleška politika na to, da tudi ona ne zaostane. Anglija je stara neprijateljica Avstrije. Dokazano je, da je leta 1848 bilo na Madžarskem mnogo angleškega denarja za ogrske revolucionarje. Ko se je leta 1882 upirala južna Dalmacija Avstriji, so imele puške in strelivo angleške znamke. In ko smo priklopili Bosno in Hercegovino, je imela Anglija v Srbiji svoje hujskače proti Avstriji ter obetala Srbom za slučaj vojske denar. Sedaj je angleški barantač zopet na delu proti nam, seveda z denarjem. V Sredozemskem morju je pregovoril Francosko, da pomnoži svoje brodoge na Balkanu, pa meša štrene, da Avstrija ne more izpeljati svojih miro-ljubnih namenov.

— **V Sredozemskem morju** se je zgodila velika in važna sprememba. Francoska je pomnožila svoje vojno brodoge za šest novih vojnih ladij. To se je zgodilo v sporazumu z Angleško in Rusijo, ki tvorijo s Francijo trozvezo, koje ost je naperjena proti naši trozvezi Avstrije, Nemčije in Italije. Ker se zadnji čas naše in italijansko brodoge pomnožuje, zato je smatrala nasprotna zveza za potrebno, da tudi število svojih ladij pomnoži. To nalogo je prevzela Francoska. Vsepovsodi se pripravlja Evropa na vojsko, na morju in na suhem. Narodi pa morajo plačevati stroške za oboroževanje, da vzdihujejo.

— **Na Japonskem** so sedaj z velikimi žalnimi slovesnostmi pokopali umrlega mikada. Pri tem se je zgodilo nekaj, za kristjane popolnoma nerazumljive-

ga. Zmagovalec pri Port Arturju, general Nogi in njegova žena, sta izvršila iz pobožnosti do umrlega mikača, ki je po njihovi veri sedaj prišel med bogove, samoumor. General Nogi si je prerezal vrat, njegova žena si je zasadila nož v prsi v istem trenutku, ko so zagromeli topovi v slovo umrlemu cesarju. Soba, v kateri sta izvršila samoumor, je bila črno zagrnjena. Zapustila sta pismo na novega cesarja, v katerem pravita, da hočeta slediti svojemu vladarju.

Razne novice.

Samo eno krono

stane »Slovenski Gospodar« od danes naprej do novega leta.

* Godovi prihodnjega tedna:

22. kvaterna nedelja: 17. po Blak Mar. D. 7 žal.
23. ponedeljek: Tekla, devica in mučenica.
24. torek: Marija Devica, rešiteljica jetnikov.
25. sredo: Kleofa, spozn.
26. četrtek: Ciprijan in Justina, muč.
27. petek: Kozma in Danijan.
28. sobota: Vavlar, kraj; Marcijal, muč.

Duhovniška vest. Kakor poroča »Slovenec«, dobi župnijo Sv. Peter pod Sv. gorami tamošnji provizor č. g. Ivan Lah.

Spremembe pri južni železnici. Prestavljene so: začasna asistenta Ivan Klega iz Rimskih toplic v Franzensfeste, in Ivan Sabatin iz Laškega trga v Rimske toplice; revident Franc Birnstingl iz Kufsteina v Slovensko Bistrico.

Cerkvene dekanijske Slomšekove slavnosti. V četrtek, dne 26. t. m., se bodo vršile za vsako dekanijo cerkvene Slomšekove slavnosti po naši škofiji.

Umrli je v Gradcu pred nekaj dnevi gospa Betty Ploj, vdova po odvetniku dr. Jakobu Ploj v Ptuj. Ranjka je bila blagega in plemenitega srca ter je v Ptuj preskrbela za marsikaterega ubogega slovenskega dijaka. Svoje otroke je vzgojila vse narodno. Svetila ji večna luč!

18 novih naročnikov nam je poslal vrli vuzeniški kaplan č. g. Umek. Slava mu! Če je na jezikovni meji mogoč tak krasen uspeh pri nabiranju novih naročnikov, bi bili še večji uspehi mogoči v marsikateri drugi spodnještajerski župniji.

Med ljudstvo! Častno je bila zastopana naša lavantinska vladikovina na veličastnih prireditvah dunajskega mednarodnega evharističnega shoda. Plamen navdušenja, ki je vzplamtel na Dunaju za sveto stvar, naj se razširi po shodu tudi po naši domovini. Našemu ljudstvu se naj pove, kako veliko je število onih odličnih in učenih mož, ki se je udeležilo dunajskih slavnosti: čeravno je »Narodni List« letos spomladaj imenoval evharistični shod »anarhisten kongres«. Dunajski shod je pokazal jasno, da je katoliška cerkev nepremagljiva in da je niti peklenška, niti liberalna vrata ne bodo premagala.

Za vzgojo mladine. Pred evharističnim shodom je zboroval na Dunaju prvi mednarodni shod za krščansko vzgojo mladine. Udeležilo se ga je tudi več slovenskih katehetov in učiteljev. Navzoči so bili mnogi odlični učenjaki in prijatelji mladine. Shod so brzojavno pozdravili sv. Oče in prestolonaslednik Franc Ferdinand s pismom, v katerem je izrekel željo, da bi se vzgajalo v Avstriji katoliško, domoljubno učiteljstvo. Lepo je pozdravil shod tudi naučni minister Hussarek. Imenom katoliških slovenskih učiteljev je govoril nadučitelj Štrukelj iz Kranjske. Poročevalec o svetovni organizaciji katoliškega učiteljstva, Willmann, je naglašal, da je v tej organizaciji združenih že 70.000 učiteljev.

Nemško štajersko učiteljstvo je imelo pretekli teden stanovsko zborovanje v Gradcu, na katerem so sklenili: »Ker je za zvišanje učiteljskih plač potrebno, da deluje deželni zbor, zato pridakujejo nemški učitelji in učiteljice od vseh poslancev, da bodo šli nemudoma na delo...« Nemški učitelji so prijazni gospodje, ker vabijo naše poslance tako dostojno na delo za višje plače.

Ljubljanski svobodomislec kandidirajo za nadomestne volitve v Ljubljani za deželni zbor prejšnja poslanca profesorja Jožeta Reisner in tržnega nadzornika Adolfa Ribnikar. Volitev se vrši dne 24. septembra.

Proti krščanski vzgoji trok se izražajo liberalni listi in v učiteljski tiskarni izhajajoči list »Dan« napada ravnateljna ljubljanske gimnazije, dr. Požarja, ker se je udeležil shoda za krščansko vzgojo na Dunaju. Tega shoda so se udeležili najslavnejši vzgojeslovci, vse se je zanimalo za njihove besede, le glasilo slov. liberalnega učiteljstva se seveda norčuje.

Ali ste že kupili srečke »Slov. Straže«? Posamezna srečka stane 1 K in se dobi pri podružnicah »Slov. Straže« ter tobačnih trafikah in drugih trgovinah. Vrednost glavnega žlobitka je 5000 K. Vrednost vseh dobikov 20.000 K.

Nad 600 Tirolcev, oblečenih v slikovite narodne noše, se je vračalo v ponedeljek, dne 16. t. m. ponoči po južni železnici čez Maribor z evharističnega shoda na Tirolsko domov. Na kolodvoru so imeli skupno večerjo. Vsi so bili veseli in so pripovedovali radovednih Mariborčanom o lepem poteku evharističnega shoda. Krepke in čile Tirolcev v bujnih raznovrstnih narodnih nošah je množica ljudstva, ki se je zbrala na kolodvoru, radi njih vzornega, a veselega obnašanja občudovala. Tirolci so imeli seboj tudi pu-

ške, kose, cepece in raznovrstno drugo orodje. Pred odhodom vlaka je njih godba zaigrala Andrej Hoferevo bojno pesem.

Pri francoskih manevrih so vojaki modre armade vjeli poveljnika sovražne rdeče armade, generala Mariona. Zrakoplovec so ga izvohali ter naznaili svoji armadi, kje se nahaja. Kavalerija je prevzela nalogo, da ga vjame, kar se ji je z drznim naskokom posrečilo. General je bil tako vtopljen v proučevanje zemljevida, da ni niti opazil, kaka nesreča ga je dohitela. Sedaj se mu ves svet smeji.

Osrednja zadruga v Mariboru je pridobila češko zadrugo mesarjev, ki bo, če bo zadovoljna s prvo pošiljavo, stalno kupovala pri nas pitane vole. Člani Osrednje zadruge, zglasite se!

Gradec. V ponedeljek, dne 9. t. m., se je tukaj v nemškem Gradcu ustanovila skupina Jugoslovanske strokovne zveze. Pristopilo je takoj do 30 članov in članic. Govorila sta gg. drž. poslanec Jožef Gostinčar in doktor Ogrizek, za kar jima bodi na tem mestu izrečena najlepša zahvala.

Vsem gg. predavateljem, društvenim govornikom in govornikom na političnih shodih na Slovenskem! Prosimo Vas, da odslej na vsakem predavanju, na vsakem shodu omenite velike loterije »Slovenske Straže« in priporočite nakup srečk.

Igre v Slomšekovo proslavo »Veseli god« je le še malo iztisov na razpolago. Izobraževalna društva naj igrunjo naroče pri »Slovenski Straži«. Vseh sedem vlog velja samo 2 K 80 vin. Vsako izobraževalno društvo, vsaka podružnica naj bi predstavljalta to igro. Vsa naročila prosimo izvršiti prihodnji teden, ker pozneje z iztisi ne bo mogoče več postreči!

»Slov. Straža« ima svojo letošnjo glavno skupščino dne 13. oktobra 1912 v Narodnem domu v Mariboru. Opozarjamo društva, da isti dan ne prirejajo veselice!

Mariborski okraj.

m Maribor. V torek, dne 17. septembra t. l., neposredno po vrnitvi od dunajskega evharističnega shoda, je našega prevzvišenega Nadpastirja obiskal Churski škof dr. Jurij Schmid pl. Grüneck ter izrazil željo po naših sinodalnih knjigah, ker pamerava v kratkem praznovati škofijsko sinodo za svojo vladikovino, obsegajočo švicarske okraje Graubünden, Schwyz, Zürich, Uri, Unterwalden in Glarus ter kneževino Lichtenstein; takovšnega zborovanja tam ni bilo že sto in sto let. Spremljal ga je duhovni svetovalc Viljem Moser, ravnatelj škofijske pisarne v Morgunciji.

m Maribor. Kakor običajno, je imela mariborska podružnica Slovenske Straže pretečeni ponedeljek svoj običajni družinski večer. Stražarje je »počastil« ta večer s svojim obiskom tudi velik liberalalec pred Bogom in ljudmi, učitelj in šolski vodja Ignacij Skrbinšek iz Planice pri Framu. Ne vemo pravzaprav, kaj je pripeljal tega prijatelja sladke vinske kapljice, da se je vselej nepovabljen med »črne klerikalce«. V nadi, da izpreobrne s svojimi vzvišenimi nazori kakęga Stražarja v liberalca ali slogaša, je ta gospod začel našim gostom prednašati približno ta-le govor: »Vaše časopisje laže, naša »Sloga« in »Narodni List« sta polna resnice, vi (»klerikalci«) lažete in farbate ljudi, slovensko kmečko ljudstvo nima ne trohice vere; verne se kažejo ljudje na deželi, posebno kmetje, le radi tega, ker sili župnik v ljudi z vero, rožni venec se nikjer ne moli, sploh se ljudstvo za vero nič ne zmeni. V njegovem kraju, ki ga on osrečuje, berejo ljudje večinoma liberalne liste »Sloga« in »Narodni List«. »Klerikalna« stranka pima pri ljudstvu nobenega zaupanja in bo čez par let popolnoma propadla. Za župnikove čenče se ne zmeni ne on, ne župljani, »Slovenskega Gospodarja« nihče ne bere, čeravno ga župnik plačuje; on, učeni g. Skrbinšek, bere »Sloga«, »Narodni List« in »Stajerca«, katerega si kupi, ko pride v mesto (junaško ga je potegnil mož iz žepa). Tako in enako je prednašal svoj govor liberalni učitelj. Zalošten, da mu ti nesrečni »klerikalci« nočejo verjeti, razjarjen, da si mu upajo še »klerikalci« krepko odgovarjati, jo je skoro brez slovesa popihal v temno noč. Ako se ne bi bili zgovornemu možu poznali znaki zavžitega alkohola, bi bili Stražarji z vsiljivim liberalcem drugače postopali. Nastop tega učitelja nam zopet spričuje, da naše ljudstvo res ne more imeti spoštovanja do liberalnih učiteljev, ki si upajo naš verni kmečki rod javno tako sranotiti kot največje neverneže, sovražnike duhovnikov in katoliške stranke. Če bi g. Skrbinšek one nauke, ki jih je razlagal dne 16. septembra v Mariboru, tolmačil kmetom v Framu in na Planici, je težko, če bi tako po cenil opravil. Vi, verni slovenski kmetje, zapomnite si, kako govori o vas liberalni učitelj.

m Kamnica. Nadučitelj Hofbauer, ki se je pri letošnjih občinskih volitvah tako hudo razburil in je šel začasno na dopust med šolskim letom, se je zdaj v počitnicah vrnil in marljivo opravlja županske občinske posle. — Naši vinogradniki pravijo, da bi bilo silno želeli, da bi tisti solnčni žarki, ki so spomladaj tako močno sijali na občinske glasovnice, da je vsled njih toplote izginila barva občinskega pečata, omehčali in osladili grozdje v vinogradih. Pa ne vemo, če bo kaj.

m Gor. Sv. Kungota. Razglas c. kr. okrajnega glavarstva mariborskega z dne 30. julija 1912 o letošnjih vojaških naborih v mariborskem političnem okraju je na občinski deski na stari šoli še nabit tako, kakor je bilo opisano v zadnji številki, namreč samo

v nemškem jeziku. Slovensko besedilo razglasa je še nazaj zagrnjeno in za občane zakrito; naslov in značaj okrajnega glavarja, gospoda c. kr. namestniškega svetnika Weiss-a, je še prelomljen, njega ime kot podpis pa še s črevljarskim žrebčjem prebodeno. Pač pa je nad ravno tem razglasom na ravno tej občinski deski od zadnje nedelje naprej nabit razglas ravno istega c. kr. okrajnega glavarstva mariborskega z dne 1. septembra 1912 o zglasovalni dolžnosti črpojnih zavezancev tako, da slovensko besedilo razglasa ni noter zagrnjeno in zakrito, ampak, kakor je to v slovenskem kraju edinopravilno, je slovenski razglas lepo razvidno nabit.

m Sp. Gasteraj. Dne 12. in 13. t. m. so se v naši občini vršile občinske volitve. Volilna borba med slovensko kmečko in liberalno-nemškutarsko stranko je bila, kakršne Gasterajčani še ne pomnimo. Sila je bila taka, da so celo gospod župan Kossler, kot predsednik volilne komisije, morali zunaj loviti volilce in jim ponujati druge glasovnice. Občina šteje skupno 83 volilcev. Radi tako »ogromnega« števila je bilo potrebno, da so gospod župan razpisali za dva dni občinske volitve. Pa vse pi nič pomagalo, v drugem razredu smo popolnoma zmagali, v tretjem smo dobili enega odbornika. Da smo dva izgubili, je križda nekaterih strahopetnežev, ki so se v zadnjem hipu poskrili v mišje luknje, nekateri pa so prodali svoje prepričanje za frakelce žganja. Volitev prvega razreda pa je zaključena, ker se je volilna komisija med seboj sprla in ker se je županski stolec že potapljal, so gospod župan v skrajni sili volitev prvega razreda zaključili.

m Sv. Benedikt v Slov. gor. Da naši ljudje vidijo, kaj se da vse mogoče in nemogoče s par. 19. popraviti, prinašamo ta-le popravek, ki ga samo radi vzgleda nismo pokopali v uredniškem košu. — Sklicujoč se na par. 19. tiskovnega zakona prosimo, da objavite glede dopisa v 33. številki »Slovenskega Gospodarja« z naslovom: »Sv. Benedikt v Slov. gor.« na istem mestu v eni prihodnjih številki tega lista sledeče: Ni res, da »Mi bi še zaj za ljudsko decu mogli plačevati, da bi nah lehu guspoude špilali, pa še svoje nimamo s čim ublejčiti«, — res pa je, da mi za nikako »ljudsko decu« ne plačujemo. — Ni res, da »Nadučitelj pre če, da bi mogla naša gmajna bedenička še za jeguvega študenta plačevati. Sest rajniš pre na mejsec«, — res pa je, da gospod nadučitelj tega noče in da še ni niti vinarja za »Jeguvega študenta« zahteval ali prosil. Občinski urad sv. Benedikt 7. IX. 1912. Jakob Vakaj, župan. — Ne res, da »Či pa nima gejš sin zeti, pa ga naj s šoule vün zeme nu ga ta da, gejš de ga lehu stalu«, — res pa je, da imam »gejš sin zeti« in mi ni treba »ga s šoule vün zeti«. — Ni res, da »Zatou bi te bili dobri sluvenski pejnezi, da bi nah lehu svoju posilinemštvo po bedeničkem pürgi uddava«, — res pa je, da ne potrebujem nikacih »sluvenskih pejnezov« in da moj sin nikacega posilinemštva po »bedeničkem pürgi« ne »uddava«. — Ni res, da »Pre že tak' neče več znati sluvenski«, res pa je, da moj sin hoče in mora znači »sluvenski«. — Blenk, nadučitelj.

m Fram. V zadnji številki ptujskega »Stajerca« se nek dopisnik zopet jezi nad našim gospodom župnikom ter kaže s tem svojo štajercijansko vzgojo. Pri tem se močno poteguje za kovača Koresa, ki jo je pred nekaj meseci primahal sem s trebuhom za kruhom. Ta človek bi že rad imel neko oblast nad nami, pa tega se nam tukaj v Framu ni treba bati. Za svojo pritožbo na milostljivega gospoda kneževskega je menda dobil od »Stajerca« lesono medaljo. Zavaljo njega se še menda Framčani ne bomo štajercijancev ustrašili.

m Slov. Bistrica. Luterski pastor Mahmert se je mudil zadnje nedeljo tudi v našem mestecu, kjer je imel v rotovžu svojo službo božjo. Naš občinski zastop obstoji dosedaj še iz samih katoličanov, torej se čudimo, da se protestantovskemu pastoru tako radovoljno dopušča služba božja v rotovžu. Je-li mar njegova pridiga mestu v kakšno korist? Ali pa nagiba naše mestne očete prav posebno prijateljstvo do luterske vere? Kmetje, ali ne vidite, kakšni so ti vaši prijatelji? Po eni strani se hlinijo vam in vas vabijo v svoje hiše, po drugi strani pa se prijateljijo z ljudmi, ki vam hočejo vzeti svojo vero.

m Slov. Bistrica. Nemška šola je začela zopet s poukom. Ker še ni nemške mladeži dovolj, prignali so tudi mnogo slovenskih otrok v svojo mučilnico. Mnogo slovenskih starišev se je dalo zopet premotiti z izmišljotino, da so vsi v mestni občini rojeni otroci vsolani v nemško šolo. (To pa nikakor ni res. Ko so pred par leti Slovenjebistričani sezidali nemško šolo, tedaj smo v resnici naredili ž njimi pogodbo, da je treba mestni občini za okoliško šolo prispevati le tedaj, če bo obiskovalo vsaj 40 otrok iz mestne občine okoliško šolo, vsakemu pa se da na prosto, kam da svojega otroka. Torej so otroci iz mestne občine vsolani ravno tako v okoliško kakor v nemško šolo, in je le od starišev zavisno, kam jih vpišejo. Nekateri slovenski stariši pa se dajo preradi premotiti, da še dalje gre njih radovedna nezavednost. Za primer le eden slučaj! Lansko pomlad nam je pobrala smrt med drugimi tudi vrlega in zavednega Slovenca. Kot zaveden mož še tudi na smrtni postelji ni pozabil svojega materinega jezika. Zapustil je dva mala otroka. Par trenutkov pred smrtjo pa je še enkrat naročal svoji ženi, ki je tudi slovenskega pokolenja, naj mu izpolni vsaj eno željo, naj vzgoji njegova otroka v narodnem duhu, naj ju da, ko odrasteta, v slovensko šolo. Gospa mu je ob smrtni postelji to obljubila, a storila je drugače. Umrlemu soprogu je postavila nemški nagrobni spome-